

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch
op dinsdag 21 mei 2019 om 20.00 uur door **Véronique van den Engh**

Véronique van den Engh werd in 's-Hertogenbosch geboren. Ze kreeg, na een aantal jaren pianoles, op 14-jarige leeftijd haar eerste orgellessen van haar oom Aat Broersen in Haarlem. Na haar Gymnasium B opleiding ging ze studeren aan het Brabants Conservatorium in Tilburg. Ze behaalde daar als leerling van Maurice Pirenne het diploma Docerend Musicus in juni 1989 en een jaar later het diploma Uitvoerend Musicus voor orgel. Bij Cees Rotteveel studeerde zij koördirectie, waarvoor ze in juni 1988 afstudeerde. Sinds augustus 1989 is zij als docent verbonden aan de Schola Cantorum van de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch. Bij de Schola Cantorum was zij tevens meer dan twintig jaar assistent-dirigent. Gedurende vijfentwintig jaar was zij in de Sint-Jan assistent-organist. Op 1 februari 2008 volgde zij Maurice Pirenne op als organist van de Kathedrale Basiliek van Sint-Jan te 's-Hertogenbosch. In oktober 2009 speelde zij in samenwerking met de Schola Cantorum in de vier patriarchale basilieken in Rome. Zij is bestuurslid bij de Stichting Orgelkring "Hendrik Niehoff" en bij de Stichting *Maurice Pirenne*. In juni 2014 verscheen haar eerste cd 'Imposant', in juli 2015 haar tweede cd 'Allure' en in mei 2017 haar derde cd 'Illuster'. Op de cd's staan diverse orgelwerken, gespeeld op het monumentale groot orgel van de Sint-Janskathedraal. Zij nam het initiatief tot het tot stand komen van en werkte mee aan het boek: "Het groot orgel van de Sint-Janskathedraal, De Nachtwacht van 's-Hertogenbosch", dat in november 2016 uitkwam. In april 2018 verscheen een compositie van haar in het tijdschrift 'Muziek en Liturgie'. Voor meer informatie zie: www.veroniquevandenengh.nl

Pour Notre-Dame	Calliope Tsoupaki	Geb. 1963
Fantasia und Fuge in c-moll, BWV 537	Johann Sebastian Bach	1685-1750
Passacaglia	Maurice Pirenne	1928-2008
Toccata en G-Majeur	Théodore Dubois	1837-1924
La Cathédrale engloutie Transcriptie: Léon Roques	Claude Debussy	1862-1918
Uit Suite Liturgique: Sortie	Denis Bédard	Geb. 1950
Echofantasia	Jan Pieterszoon Sweelinck	1562-1621
Introduction und Passacaglia in d-moll	Max Reger	1873-1916

Voor overige orgelconcerten in de serie Hendrik Niehoff: zie folder en www.orgelconcerten-hendrik-niehoff.nl
Orgelconcerten in de regio: www.brabantorgel.nl

Toelichting

Tsoupaki: Dit orgelwerk is geschreven voor de Notre-Dame in Parijs door de componist des vaderlands'. Het is opgedragen aan alle organisten en kathedralen om medeleven uit te drukken voor de immense ramp die de brand heeft veroorzaakt in de Notre-Dame van Parijs op 15 april 2019. *“Voor de kerk en voor de muziek die ons allemaal samenbrengt...”* De première was op 20 april in de Dom van Utrecht door Jan Hage, voor wie Tsoupaki het stuk schreef. Zij hoopt dat veel organisten het werk zullen gaan uitvoeren. Op 28 april 2019 klonk het voor de mis in deze kathedraal. Om in gedachten bij het wonderbaarlijk gespaarde orgel van de Notre-Dame, haar organist, publiek en wereldwijde orgelliefhebbers te zijn, is het goed en mooi om ook de orgelconcertserie in de Sint-Janskathedraal hiermee te beginnen.

Bach: Deze fantasie is echt een Lamento, een klaagzang. Het begint met een beladen motief, gevolgd door een tweede motief, waarbij de paarsgewijze dalende ‘zuchten’ zorgen voor nog meer beladenheid. De fantasie eindigt met een vraag. Direct aansluitend komt een fuga in een heel andere sfeer. Het heeft een uitermate energiek eerste -goed herkenbaar- thema. Het tweede thema in de fuga is chromatisch –een lijn van halve toonsafstanden- wat voor een enorme spanning zorgt. De fuga sluit af met bijna een herhaling van het eerste thema.

Pirene: Een passacaglia heeft variaties over een steeds terugkerend thema, bij voorkeur in de bas en meestal in driekwartsmaat. De Passacaglia van Pirene bestaat uit drie groepen van zeven variaties. Het thema van acht maten wordt eenstemmig gepresenteerd. Deze compositie, in 1956 te Rome begonnen, kreeg de laatste zes variaties in 1979. De stichting Maurice Pirene heeft deze Passacaglia in druk laten verschijnen.

Dubois: Deze sprankelende toccata is een van zijn meest populaire werken. Het is een driedelige toccata, waarvan het middendeel zangerig is, maar steeds onderbroken wordt door korte passages van het begin van de toccata. Het derde gedeelte sluit af met koraalachtige akkoorden.

Debussy: Deze prélude is origineel voor piano. Het is geïnspireerd op een oude Bretonse legende over een gezonken kathedraal voor de kust van het eiland Ys bij Britannië. Op heldere dagen rijst de kathedraal op uit de zee. Klokken luiden en halverwege klinkt het machtige orgel. Dan zinkt de kathedraal langzaam weer terug in de diepe, donkere, koude zee en verdwijnt. Het klokgelui ebt weg. Buitengewoon spannende muziek -waarvan ook andere versies bestaan, bijv een orkestversie- en passend op een kathedraal orgel.

Bédard: Een korte Frans getinte Sortie van deze Canadese componist.

Sweelinck: Een fantastische fantasie met speelse echo's op verschillende manieren.

Reger: Na een imposante introductie begint Reger zijn passacaglia zeer zacht en werkt hij via dertien interessante variaties, waarin een langzame toename van ritmische en harmonische spanning optreedt, naar een geweldige climax, waarbij aan het slot het thema in majeur het werk glansrijk bekroont.